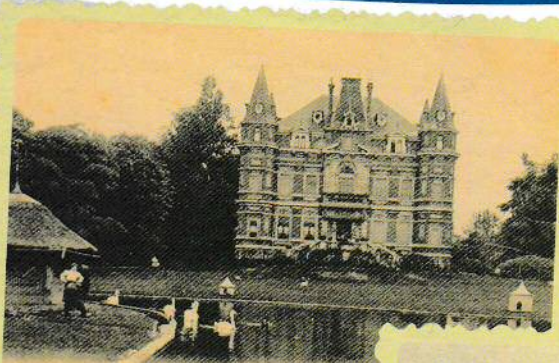

Willebroek in VOGEL **VLUCHT**

14

Willebroeck Chateau De Nieuwe

Van der

Chapelle exécutée dans mes ateliers
et placée à Willebroeck.

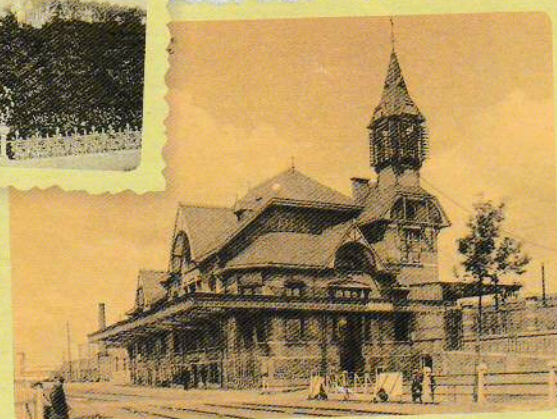

WILLEBROECK - La Paroisse de Saint-Willebroeck.

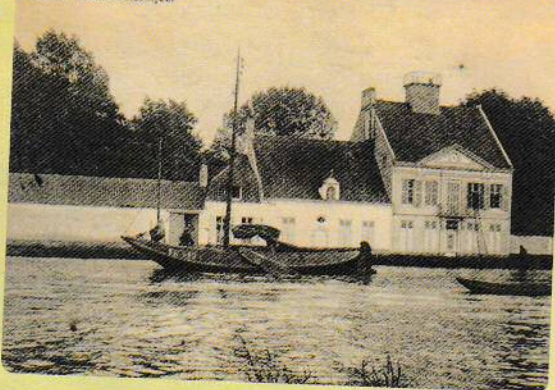

Ed. T. van der Vliet, architect.

Willebroeck - Het Vlaamsch Hout.

Thissell. Kasteel Lianjider

Win een
aankoopbon
van € 25,-
Zie pag. 23

Back To School!

Colofon

Verantwoordelijke uitgever:
Burgemeester Eddy Bevers

Samenstelling en eindredactie:
Dienst communicatie: T 03 866 91 21

Lay-out: Cobretti

Druk en bedeling: Drukkerij Baeté

Oplage: 11 000 exemplaren

Frequentie: Willebroek in vogelvlucht verschijnt tweemaandelijks

Met vragen of opmerkingen over Willebroek in vogelvlucht kan u terecht bij de communicatiedienst van onze organisatie.

info@willebroek.be - www.willebroek.be

Beste lezer,

Hopelijk heeft u, net als wij, genoten van 2 zonovergoten maanden en zijn de batterijen weer helemaal opgeladen! Voor velen onder ons staat ook **een nieuw schooljaar** voor de deur. Het ideale moment, dachten wij, om in de rubriek 'De tijd van toen' eens na te gaan hoe het was om vroeger naar school te gaan en nu. Wij waren alvast aangenaam verrast!

Als we aan september denken, denken we automatisch aan **Open monumentendag**, al jaar en dag een vast gegeven. Wat Willebroek juist te bieden heeft, komt uitgebreid aan bod in dit nummer!

Kent u **brouwerij Lamot** nog? Wie geïnteresseerd is in de geschiedenis van dit wonderlijke gebouw en haar heerlijk bier, moet snel verder lezen!

Graag maken we u ook attent op de **inspraakmomenten** die het College in de maand september organiseert. U bent bij deze van harte uitgenodigd!

In het Willebroeks **recept** geven we deze keer de geheimen prijs van overheerlijk stoofvlees.

Succes gegarandeerd!

Wij wensen u alvast veel leesplezier en een prettig schooljaar voor de jongeren onder jullie!

Heeft u na het lezen van dit nummer zelf ideeën of suggesties voor artikels, onderwerpen, rubrieken of andere verbeteringen?

Laat het ons dan vooral weten!

Of beter nog: meld u aan als 'meedenker', dit kost u ongeveer 2 uur per nummer, of twaalf uur per jaar.

Inhoudsopgave

Tussen Raad en Staat

| 4-5

Wat werd er de laatste maanden zoal beslist in Willebroek? En wat betekent dit voor u?

De Tijd van Toen

| 6

Een nieuw schooljaar.

Wat is er veranderd in 75 jaar tijd?

Brouwerij Lamot

| 7-8

De vergane glorie van een 'stenen geschiedenisboek'.

Willebroek Monumentaal

| 9-20

Willebroek is een gemeente rijk aan monumenten. In het kader van Open Monumentendag zetten we ze graag even op een rijtje voor u!

Tafelverhalen

| 22

Overheerlijk stoofvlees op basis van bier.

Een écht Willebroekse wedstrijd

| 23

Weet u waar dit plaatje is genomen?

Het administratief centrum WILLEBROEK

Pastorijstraat 1, 2830 Willebroek

Tel.: 03 866 90 00 - Fax: 03 866 16 32

info@willebroek.be - www.willebroek.be

Graag delen wij u mede dat onze zomeropeningsuren permanent blijven gelden. Evaluaties hebben aangetoond dat deze openingsuren beter aansluiten bij het bezoekgedrag van onze inwoners.

Openingsuren diensten:

Maandag	: 9u00 – 12u00	
Dinsdag	: 9u00 – 12u00	
Woensdag	: 9u00 – 12u00	13u30 – 16u00
Donderdag	: 9u00 – 12u00	16u00 – 19u30
Vrijdag	: 9u00 – 12u00	

Aanmelden aan het onthaal tot een kwartier voor sluitingstijd. Voor sociale dienstverlening tot een half uur voor sluitingstijd.

Openingsuren onthaal- en snelbalie:

Maandag	: 9u00 – 12u30	13u30 – 16u00
Dinsdag	: 9u00 – 12u30	13u30 – 16u00
Woensdag	: 9u00 – 12u30	13u30 – 16u00
Donderdag	: 9u00 – 12u30	13u30 – 19u30
Vrijdag	: 9u00 – 12u30	

Spreekuur burgemeester Bevers elke donderdag tussen 17u en 19u.

Aan de onthaal- en snelbalie kan u terecht voor:

- informatie over de gemeente
- afgeven van documenten (bijvoorbeeld aanvraagformulieren voor premies)
- ophalen van vooraf aangevraagde documenten (attesten, reispas, identiteitsstukken die niet elektronisch geactiveerd moeten worden, bewonerskaart)
- aanvraag ophaling grofvuil
- aankoop van vuilniszakken (PMD, piek-, luier- en roze zakken)
- ophaalkalender huisvuil
- gratis rattenvergift
- gratis antireclamestickers voor de brievenbus
- stempelcontrole (formulieren C3-deeltijds)
- stratenplan en wegwijsdids van de gemeente
- meldingen, klachten en suggesties
- verloren voorwerpen

Stapsgewijs wordt het aanbod van de onthaal- en snelbalie uitgebreid

Tussen Raad en Staat

Samenaankoop groene energie

Deze groepsaankoop wordt specifiek georganiseerd voor energiecontracten voor groene stroom en gas. Het contract is één jaar geldig. Daarna wordt het stilzwijgend verlengd maar gelden er andere tarieven. Wie elk jaar van een korting op de energiefactuur wil genieten, schrijft zich dus best jaarlijks opnieuw in voor de samenaankoop.

- groene stroom zoals gecertificeerd door de VREG.
- Elektriciteit: een vaste prijs voor een jaarcontract groene stroom
- Gas: een geïndexeerde prijs voor een jaarcontract gas. Dit wil zeggen: een korting op de op dat moment geldende prijs voor gas, die wel kan indexeren of met andere woorden mee evolueert met de olieprijs. De korting is echter wel gegarandeerd en blijft het hele jaar geldig.
- Contract één jaar: De prijs die bedongen wordt met de groepsaankoop geldt voor één jaar. Je kunt dan kiezen of je bij deze leverancier blijft of opnieuw van leverancier verandert

Wie kan meedoen?

Alle inwoners van de provincie Antwerpen kunnen deelnemen.

Besparen

Of je al dan niet gaat besparen, hangt af van de online bieding op 2 oktober 2013 en je huidige contract en verbruik. Voor 18 oktober ontvang je een mail van iChoosr waarin je kunt zien of jij bespaart.

De provincie kan dus niet garanderen dat de winnende contracten voor alle deelnemers het goedkoopst op de markt zijn. Maar aangezien intekenen op de groepsaankoop volledig vrijblijvend is, neem je natuurlijk ook geen enkel risico. Het is dus zeker het proberen waard!

Inschrijven

Je schrijft vrijblijvend in tussen 1 juli en 29 september via de website www.samengaanwegroener.be of in september elke woensdagvoormiddag (9u - 12 u) of elke donderdagavond (16u- 19u30) aan het loket van onze gemeentelijke milieudienst of in het provinciehuis.

Mobiele Lijnwinkel

De mobiele Lijnwinkel komt naar Willebroek!

U vindt er alle info over het

openbaar vervoer in uw streek. Bovendien kunt u er het vervoerbewijs kopen dat het beste bij uw reisgewoontes past. U bent van harte welkom op woensdag 11 september (tijdens de wekelijkse markt) in de Stationsstraat.

Gemeentelijke werf verhuist in september

In oktober 2012 zijn de werken aan de gemeentelijke werkplaats van start gegaan. Het verouderde gebouw voldeed niet meer aan de vereiste voorwaarden.

Op hetzelfde terrein werd een nieuw gebouw gezet, volledig conform

de huidige normen. Het nieuwe gebouw is functioneel uitgerust met voldoende werkruimtes, garages,

doucheruimtes, kleedkamers en een kantine voor de 65 tewerkgestelden op de werf. De definitieve verhuis is voorzien in september van dit jaar.

Na de verhuis worden de oude gebouwen van de werf afgebroken en wordt een deel van de grond gesaneerd. Wanneer deze sanering is afgerond, kan men van start gaan met de buitenaanleg. (voorzien in 2014)

Tunnel Guido Gezellestraat

De verdieping van de tunnel gebeurt op vraag van twee partijen en kadert deels in de werken Willebroek Morgen fase 2. Ten eerste is er De Lijn die nu met haar bussen langs de Schoolweg rijdt in plaats van via de A. Van Landeghemstraat, en op termijn de tunnel aan de G. Gezellestraat wenst te gebruiken voor de verbindingen met Willebroek Noord (i.p.v. langs de A. Van Landeghemstraat te rijden).

Daarnaast is er ook nog de komende verhuis van brandweer Willebroek naar bedrijvenpark De Veert. Ook zij wensen deze tunnel te gebruiken voor een snellere uitruk richting centrum. Beide diensten hebben nood aan meer vrije hoogte, vandaar dat het bestuur beslist heeft de tunnel uit te diepen.

Voorlopig wordt gerekend met een start in september, gelet op de planningen van de diverse nutsbedrijven.

Schoondonkweg – bedrijventerrein DE HULST

Het 41 hectare grote bedrijventerrein 'De Hulst' aan de grens van Willebroek en Mechelen, ten zuiden van de dorpskern van deelgemeente Blaasveld en grenzend aan het Zeekanaal Brussel-Schelde en de N16, is volop in ontwikkeling.

Op 'De Hulst' zullen zich vooral middelgrote logistieke bedrijven vestigen. CMI is ondertussen reeds verhuisd van zijn oude vestiging in de Fabriekstraat naar deze nieuwe site en verschillende aanvragen voor het oprichten van magazijnen met kantoren zijn vergund of in behandeling.

De bijhorende infrastructuurwerken zoals de aanleg van de groen- en waterbuffers zijn ondertussen beëindigd en is ook de nieuwe ontsluitingsweg, de Schoondonkweg, opengesteld voor alle verkeer. Deze weg vormt een verbinding tussen de Molenweg en de N16 ter hoogte van de rotonde aan Mazda en ontsluit zo tegelijkertijd de bestaande KMO zone ter hoogte van de Molenweg.

De nabijheid van het Zeekanaal is een zeer belangrijke troef. Er werd dan ook een verbinding voorzien tussen de reeds bestaande loskade aan G&G en de nieuwe ontsluitingsweg. Een ontsluiting via de waterweg zorgt op die manier voor een bimodale bereikbaarheid van de toekomstige bedrijven.

Naast de nieuwe weg werd een vrij liggend dubbelrichtingsfietspad aangelegd, zodat ook voor fietsers de bereikbaarheid verbetert tussen deelgemeente Tisselt en Blaasveld.

Structuurschets van de nieuwe Schoondonkweg

Met volle vaart door en voor Willebroek

Het Willebroeks bestuur gaat voor een Willebroek waar de Willebroekenaar centraal staat, waar ieders mening telt. En dat van bij de basis: het beleidsplan.

Daarom geven we iedereen die wil meewerken aan vernieuwing en verbetering de kans dit in de komende maanden ook effectief te doen. Hierbij staat het rechtstreeks contact met de Willebroekenaar centraal.

Zeg het hen zelf!

Na de rondritten zoals hierboven beschreven, volgen nog vijf inspraakmomenten in de loop van de maand september.

Ook daar spelen we op verplaatsing en gaan we in gesprek met inwoners.

Binnen verschillende themahoeken geven we beknopt de inhoud van het beleidsplan weer. Vervolgens wordt er geluisterd naar de mening en de ideeën van inwoners. We willen van de inwoners horen welke oplossingen zij zien voor uitdagingen waar we voor staan. Samen nadenken over Willebroek, dat is de bedoeling. Uiteraard kunnen inwoners ook terecht met vragen, meldingen en opmerkingen.

Waar & wanneer

Willebroek - CC De Ster

donderdag 5 september
19.00 - 22.00 uur

Klein-Willebroekfeestzaal

maandag 9 september
19.00 - 22.00 uur

Tisselt - Chalet

donderdag 12 september
19.00 - 22.00 uur

Blaasveld - Bel Air

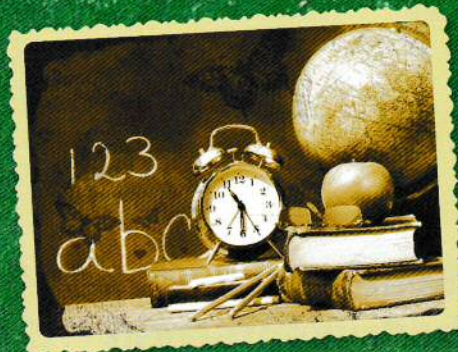
maandag 16 september
19.00 - 22.00 uur

Heindonk - Bosveld

maandag 23 september
19.00 - 22.00 uur

De tijd van toen

Met de start van het nieuwe schooljaar, leek het ons interessant eens terug te gaan in de tijd en eens te kijken hoe 'naar school gaan' toen werd ervaren. Had men toen ook huiswerk? Ging en gaat men met plezier naar school? Hoe wordt er anno 2013 lesgegeven? Wat zijn de belangrijkste verschillen? Jeanneke en Sargis vertellen het u graag!

Dag Jeanneke,

Wat is uw leeftijd?

91 jaar

Tot welke leeftijd bent u naar school geweest?

14 jaar

Hoe heeft u uw schooljaren ervaren?

Een heel gezellige tijd. Ik was leerling in de gemeentelijke meisjesschool van de Kerkstraat.

Met hoeveel zat u in de klas?

Ongeveer 25 à 30 leerlingen

Hoeveel uren les kreeg u in de week?

Werd er ook op zaterdag lesgegeven?

We gingen naar school van maandag tot zaterdag. (9u-12u / 13u-16u)

Denkt u dat er een groot verschil is tussen naar school gaan anno 2013 en in 1933?

(1933 - 2013) --) Natuurlijk is daar een groot verschil. Vroeger kreeg iedereen dezelfde lessen. Er was geen verschil in lessenrooster of lessenspakketten. Nu zijn er keuzevakken maar ik denk ook dat de prestatiedruk die men nu op de kinderen legt veel hoger is dan in mijn tijd.

Ik heb nog met een lei en krijtje geschreven. Als we wat ouder werden kregen we een schriftje en een potlood. Zoiets is ondenkbaar de dag van vandaag. Toch hier bij ons in België. De laatste jaren kregen we een beetje Frans. Nu ik erover nadenk gebruikten we in ons dialect ook wel wat meer Frans dan nu. Zo had mijn vader een pantalon (broek), een par-desus (overjas) en zaten we in de fauteuille. (zetel).

Had u vroeger boeken om uit te studeren?

Er waren boeken ja. Maar die moesten op school blijven.

Hoe werden deze boeken gekaft? Deed u dit zelf?

De boeken werden op school gekaft. Dat moesten we daar doen met allemaal hetzelfde kaftpapier. Geen fantasietjes hoor. En ook allemaal hetzelfde etiket waarop we in schoonschrift onze naam schreven.

Had u 'speeltijd', zoja hoe werd deze ingevuld?

Ja hoor, ook wij hadden speeltijd. Touwtje springen, "perkinkelen", knikkeren met parels en knikkers. We trokken toen een cirkel, legden daar parels in en probeerden er zoveel mogelijk parels uit te knikkeren. Alle parels die je uit de cirkel kon knikkeren mocht je houden. Uren plezier mee beleefd.

Was er na school nog ruimte voor hobby's?

Turnen deed ik heel graag.

Denkt u dat het leuk is om nu in 2013 naar school te gaan?

Eerlijk gezegd, neen. Het lijkt me zo moeilijk, anders, heel veel leerstof, computers, prestatiedruk.

Wat denkt u dat het grootste verschil is tussen school vroeger en nu?

De technologie. Nu zijn er computers die veel meer mogelijkheden bieden aan leerlingen om bepaalde vakken te bestuderen. Dat is de vooruitgang zeker?

Als u uw schooltijd mag omschrijven in 1 woord is dit:

Mag het 1 zin zijn? Een heel gezellige tijd, in die goede oude tijd!

Dag Sargis,

Wat is uw leeftijd?

8 jaar

In welke klas zit je nu?

Ik zit in het 2e leerjaar en ga naar het 3e.

Vind je het leuk om naar school te gaan?

Het valt best wel mee. Het leukste vind ik als er geen toetsen zijn! En als het speeltijd is.

Met hoeveel zitten jullie in de klas?

Soms 18, soms 19. Er komt af en toe een jongen bij ons zitten.

Heb je alle 5 volledige dagen les?

We hebben lang les. We spelen van 8u tot 8u15 en dan start de les om 8u30.

Hiervoor maken we sommetjes en taaloefeningen.

De school is leeg om 18u en om 16u staat de poort open en mogen we allemaal naar huis.

Denk je dat er een groot verschil is tussen naar school gaan anno 2013 en in 1933?

Ja, ik denk dat er een groot verschil is. Ik denk dat het vroeger leuker was, want dan mochten ze meer spelen.

Gebruiken jullie nog boeken om uit te studeren of eerder Ipads/PC's met online leerplatformen?

Wij gebruiken nog boeken en een krijtbord. Maar in de klas staat er een smartbord. Dat ziet er wel heel cool uit.

Is boeken kaften nog 'in'? Zoja, doe je dit zelf?

Nee hoor, wij doen dat op school.

Hoe breng jij de 'speeltijd' door?

Tijdens de speeltijd drinken we een sap en eten we onze koek op. Soms spelen we politie en maffia of jagertje.

Tikkertje is ouderwets, daar doen wij niet aan mee! Er staat ook een boot op de speelplaats. Als je daar in gaat zitten en je duwt op een knopje dan beweegt ie. Ik vind het keileuk om dan mijn ogen toe te doen.

Is er na school nog tijd voor hobby's?

Ja, ik doe aan Taikwando 3 maal per week. Verder tennis, fiets, zwem en hardloop ik.

Had jij graag 75 jaar geleden naar school geweest?

Ik vind het wel leuk nu maar ik had toch ook graag naar school gegaan in de tijd van mijn grootvader. Dan had ik misschien samen met hem in de klas gezeten. Ik heb hem niet lang gekend dus dat had ik wel leuk gevonden.

Wat denk je dat het grootste verschil is tussen school vroeger en nu?

Ik denk niet dat er heel veel verschil is. De mensen waren toen slimmer en mochten daarom vroeger met school stoppen. Nu moeten we heel lang op school zitten.

Als je je schooltijd mag omschrijven in 1 woord is dit:

LEUK

De geschiedenis van brouwerij Lamot

Brouwerij Lamot, een vat vol geschiedenis!

Brouwerij Lamot....nu het kantoorgebouw van de firma Seghers-Keppel.

Maar dit gebouw was niet altijd een kantoorgebouw....
We nemen u graag even mee terug in de tijd en wandelen samen door de geschiedenis van deze beroemde brouwerij!

Brouwerij Lamot, een stenen geschiedenisboek

Brouwerij Lamot, in die tijd de enige brouwerij in Klein-Willebroek. Het gebouw van de oude Lamot-brouwerij is een staalkaart van alle baksteen die er in de loop der tijden in de Rupelstreek geproduceerd is, een 'stenen geschiedenisboek' zoals men wel eens zegt.
Het gebouw zou geen stenen maar houten fundamenteën hebben - het zou inderdaad gebouwd zijn op oude eiken balken, die de eigenschap hebben om als ze afgesloten zijn van zuurstof en in de grond zitten, als het ware te verstenen. Door de vochtige ondergrond waarmee men in Klein-Willebroek en omstreken rekening moest houden, bleek deze manier van fundering beter en sterker te zijn dan een stenen fundering.

Geen koffie, wel bier in 1700

Al in de 17de eeuw horen we van een Hendrik Lamot die het veer over de Rupel in pacht heeft. Hij huurt ook land op het Hoofd van de Heer van Bornem en de Heer van Willebroek. Zijn huis is gelegen "op het Groot Hoofd tegen het schoor De Craeghe".

De oudste kern van het complex dateert van rond 1700, met het voorhuis en de onderbouw van de mouterij. In oude stukken is al sprake van brouwerijen in Klein-Willebroek. Men moet die brouwerijen niet vergelijken met de brouwerijen van nu. Het was indertijd een heel simpel ding: de brouwer was over het algemeen ook tavernehouder en tapte zelf zijn bier. Zelfs grote brouwerijen hadden hun eigen hopland en brouwden hun eigen bier. Bier was de volksdrank - koffie of iets dergelijks bestonden nog niet. Kan u zich dit voorstellen?

Van de 19de eeuw wordt Lamot een stoombrouwerij

De kuiperij en de paardenstallen dateren waarschijnlijk van rond 1800 en waren gebouwd met gerecupereerd materiaal, dat al ongeveer een eeuw oud was. In die reeds bestaande gebouwen van de huisbrouwerij met herberg (afspanning Het Hoofd), tegen de Rupeldijk aan, start Minand Lamot in 1837 zijn brouwactiviteiten. De 17^e eeuwse gebouwen zijn dan gelegen langs het oude sas op de Willebroekse Schipvaart. Deze sluis liep tussen het nog bestaande sashuis van 1608, het overblijfsel van het vroegere vestingwerk, en het brouwerijcomplex. Het nog bestaande groot huis, toen een 'breedhuis' met 5 traveeën, wordt bewoond door de brouwersfamilie Lamot. De brouwerij zelf wordt in de 19de eeuw steeds verder uitgebreid en omgevormd tot een stoombrouwerij.

Het Canton, de eerste vennootschap uit 1856

De eerste vennootschap dateert van 1856, het moment waarop de achterliggende Farostraat (Faro = een bier vergelijkbaar met geuze) wordt opgeheven als toegangsstraat naar de overzet. De naam Boomsesteenweg, vanaf de Schoolstraat en inbegrepen de Farostraat, wordt dan veranderd in Volksstraat. Op dat ogenblik is immers de Van Enschoot-brug in gebruik genomen en gaat al het verkeer via de oostzijde van het sas. Deze eerste vennootschap wordt 'Het Canton' genoemd. 'Faro' is een zeer populair bier met een laag alcoholgehalte. De naam zou door de Spanjaarden ingevoerd zijn en afgeleid van het Latijnse 'farina' = bloem. De Spanjaarden gebruikten deze naam voor een 'wijn' gemaakt van graan. Het was een echt tafelbier, en het wordt nog steeds geproduceerd, zij het in beperkte oplage.

Brouwerij Désiré Lamot

In 1907 wordt de nv Brouwerij Désiré Lamot opgericht. Désiré is de zoon van Minand(us) Lamot. Hij wordt geboren te Willebroek in 1841, en stierf in 1924. Gehuwd met Mathilde Rypens, dochter van Camille Rypens van de bloemmolens te Boom. Hij is dus de stichter van de nv Brouwerij Désiré. Lamot in de vroegere huisbrouwerij en later stoombrouwerij 'Het Canton' van zijn vader Minandus Lamot. De negen brouwerijen van Willebroek en Klein-Willebroek hadden in 1907 een productie van 25.000 hectoliter, die niet enkel diende voor de consumptie in de gemeente zelf, maar ook voor de uitvoer naar de onmiddellijke buurt en naar Antwerpen. De voorbouw wordt in 1911 uitgebreid tot mouterij en graanzolders. De combinatie brouwerij + mouterij is zeer uitzonderlijk. Er worden nieuwe bakstenen gebouwen opgetrokken als kiemzolders en magazijnen. De paardenstallen en de kuiperij (waar de houten vaten voor de opslag van het bier werden gemaakt) uit de 18de eeuw blijven verder in gebruik, terwijl het brouwershuis wordt uitgebreid met twee traveeën en een bureel. De oudste kern is merkwaardig genoeg het best bewaard gebleven.

1950, de doodsteek door droogte

De brouwerij is het moederbedrijf van de brouwers Lamot, met vestigingen in Boom, Mechelen en Klein-Willebroek. De brouwactiviteiten gaan door tot 1959, maar eigenlijk is de brouwerij nooit de ramp van 1950 te boven gekomen. Het productiewater voor de brouwerij werd altijd uit het kanaal getrokken. Maar in 1950 lag door de droge zomer het waterpeil op het kanaal zo laag, dat men water vanuit de Rupel in het kanaal liet vloeien. En dat was zeewater i.p.v. zoet water. Resultaat was een mislukte productie, en het zoutgehalte van het water bleef continu te hoog, waardoor men met grote tonnen richting Boom trok om ze daar te vullen met water. De toenmalige directeur van de brouwerij, André Van Reeth, heeft op dat ogenblik zijn aandelen verschoven naar de brouwerij Lamot Ltd. in Mechelen, waardoor brouwerij Désiré Lamot nog slechts diende voor het bottelen en het biérdépot van Mechelen werd. Dit blijft zo tot het einde van de jaren '60. In 1969 gaat ook het cliënteel - de cafés die verplicht waren Désiré Lamot-bier te tappen - over naar Lamot Ltd. Lamot fuseert met Jupiler, en de naam gaat verloren.

Waardevolle bakstenen

Het gebouw in Klein-Willebroek wordt verlaten en dan begint de verloedering, ook al door de jacht op oud ijzer in het gebouw. Rond 1980 werden poging ondernomen om het geheel af te breken voor de recuperatie van de oude steen: de verschillende gebouwen zijn immers een staalkaart van alle Boomse baksteenfabrikanten vanaf de 18de eeuw. Er werd toen 800.000 BEF geboden voor de afbraak van het complex. Na twee pogingen tot afbraak werd uiteindelijk het 'dorpgezicht' van Klein-Willebroek gered door bescherming bij Koninklijk Besluit van 16 november 1981. Maar zelfs met deze klassering was de toekomst van de brouwerij verre van veilig. Allerlei slag vandalen, van souvenirjagers tot brandstichters en dieven, hielden er huis. De inkompoort bvb. werd op een nacht gestolen en later teruggevonden aan de inkom van de woning van een antiquair. Vijfdejaars architectuurstudenten van Sint Lucas Schaarbeek hadden in 1981 hun eindontwerp gewijd aan dit complex. In 1988 is het gebouw te bezichtigen op de Open Monumentendag, er volgt een tentoonstelling in Willebroek, en enkele krantenartikelen zorgden er dan uiteindelijk voor dat een promotor, de nv Ram - later de nv 't Hoofd - de zaak overnam en met de dringende en uitgebreide restauratie een aanvang kon genomen worden.

Volgens het plan zou het complex omgevormd worden tot lofts, die door de kopers zelf zouden worden ingericht. Het hoofdgebouw met de mouterij, graanzolders, kiemzolders, lagering en keldering zouden volledige woonloftten worden met centrale trappenhal en lift.

- De kuiperij en de paardenstalling tegen de oude Farostraat aan zouden gedeeltelijk worden afgebroken wegens de verregaande verkrotting.
- De brouwerszalen werden als atelierwoning voorzien.

- De meesterwoning aan de Rupeldijk en het Hoofd blijft een woning, de burelen en de conciërgewoning wordt ook woning.
- De vroegere stoommachinekamer en de as worden gerestaureerd in hun oorspronkelijke staat en ingericht als klein museum over de site en de brouwersfamilie Lamot-Rypens-Van Reeth. Het geheel wordt georganiseerd rond de binnenkoeren, enkel toegankelijk voor voetgangers en fietsers. Parkeerplaatsen en garages zijn voorzien in de oude, scheepswerfloodsen van Spillemaeckers, waarvan de toegang aan de Antwerpsestraat is, zodat autoverkeer niet door de oude kern komt. De open ruimte tussen de brouwerij en de scheepswerf wordt ingericht als parktuin, terwijl op de daken verschillende dakterrassen en tuinen zijn voorzien.)

Van brouwerij naar technologisch bedrijf

In de oude scheepswerfloodsen van Spillemaeckers was er vroeger boven een houtzagerij, beneden een smidse voor bewerking van platen, rivetten en bouten. Hier werd ook een waterput geboord van circa 70 meter diep, om zoet water te zoeken, maar dat mislukte. Dit was maar één van de vele pogingen om in Klein-Willebroek zoet water te vinden. Iedereen haalde zijn water uit het kanaal.

In 1994 wordt het gebouw aangekocht door Hendrik Seghers, achterkleinzoon van Jozef Seghers, getrouwd met Emerentia Lamot, die dan weer een volle nicht was van Désiré, eigenaar van de Lamot-brouwerij. Het gebouw wordt verbouwd en gerestaureerd door de bekende Brusselse architect Samyn, en wordt in dienst genomen in 1996. Vanaf die datum wordt het gebouw de hoofdzetel van de Seghersgroep. Seghers Technology is een bedrijf dat zich specialiseert in het "ontwikkelen van nieuwe en/of het vernieuwen van milieutechnieken". Het 'tweelinggebouw' aan de overzijde van de Rupel zijn de bloemmolens Rypens (eveneens familie: de brouwerij heette Désiré Lamot-Rypens - tot voor een aantal jaren in gebruik door Belgacom). Zowel de oude brouwerij in Klein-Willebroek als de gebouwen van de bloemmolens Rypens zijn een prachtig voorbeeld van de schoonheid van oude baksteen, mits goede behandeling en verstandige restauratie.

Geïntigreerd door de geschiedenis van de brouwerij en onze gemeente? Dan is onderstaand boek zeker een aanrader! "Willebroek van landbouwdorp tot industriegemeente" van Tony De Herdt en Tinne Rabhooy

Verkrijgbaar in bibliotheek Willebroek - Schoolweg 1A - willebroek@bibliotheek.be

In Vlaanderen werd tot 2011 Open Monumentendag georganiseerd door het Coördinatiecentrum Open Monumentendag. Sinds 2012 heeft Herita vzw de organisatie overgenomen. Jaarlijks kiest men een

Open Monumentendag blaast dit jaar 25 kaarsjes uit.

bepaald thema, zoals "staal", "hout", "kloosters en abdijen". Open Monumentendag Vlaanderen vindt iedere tweede zondag van september plaats. In 2013 wordt de 25ste editie gevierd met 'Het beste van ...'.

Vogelvlucht monumentaal

25ste EDITIE VAN OPEN MONUMENTENDAG

**Het beste van... Open Monumentendag Vlaanderen -
zondag 8 september 2013**

Op zondag 8 september viert Open Monumentendag zijn zilveren jubileum. Voor de 25ste editie van het grootste erfgoedfeest in Vlaanderen halen de steden en gemeenten het beste uit de kast.

Geen thema dit jaar, maar simpelweg het beste van de voorbije 24 edities.

Open Monumentendag gaat helemaal voor een programma met exclusieve monumenten, toppers uit

de rijke Open Monumentendag-geschiedenis of goede voorbeelden van de zorg voor erfgoed. De invalshoeken zullen divers zijn voor iedere stad of gemeente. Maar liefst 199 Vlaamse steden en gemeenten zetten de deuren van in het totaal

650 grote en kleine, bekende en minder bekende monumenten open en organiseren samen meer dan 440 activiteiten voor iedereen.

Het volledige Open Monumentendag-programma wordt begin augustus publiek gemaakt via www.openmonumenten.be en in de Monumentenkrant.

Ook in Willebroek willen we dit 25-jarige jubileum niet ongemerkt voorbij laten gaan.

Bij het lokale feestprogramma betrekken we de hele gemeente en stellen we in elke deelgemeente één monument in de kijker. Uiteraard tonen we in een tentoonstelling ook de andere waardevolle en bijzondere gebouwen.

In deze vogelvluchteditie nemen we je alvast mee voor een korte rondleiding.

Wil je meer ontdekken, dan ben je welkom op **zondag 8 september**.

Onze medewerkers en vrijwilligers zullen je zeker hartelijk ontvangen!

25 jaar Open Monumentendag

Zondag 8 september 2013

Een feesteditie

Programma

10u

Officiële opening met gratis aperitiefconcert in de voormalige gebouwen van de fabriek De Naeyer, Fabrieksstraat 13
Nadien rondleiding in de gebouwen.

13u tot 18u

Openstelling van de monumenten

Kerk Sint-Amandus

Wouters Lefebvreplein, Blaasveld
Openstelling van de kerk met tentoonstelling

Woning Herman De Cuyper

Mechelsesteenweg 249, Blaasveld
Openstelling van de woning met tentoonstelling

Kerk Sint-Jan De Doper

Kerkplein, Tisselt
Openstelling van de kerk en zolder met orgelconcerten en tentoonstelling

Kerk Sint-Jan De Doper & Sint-Amandus

Dorpsplein 2, Heindonk
Openstelling van de kerk met tentoonstelling

Kerk van O.L.Vrouw Onbevlekt Ontvangen

Volksstraat 55, Klein-Willebroek
Openstelling van de kerk met harmoniumconcerten en tentoonstelling

CMI De Naeyer

Fabrieksstraat 13, Willebroek
Openstelling van de inkomhal, burelen, de oude tekenzaal en de kelderverdieping met tentoonstelling

Een reis langsheen de monumenten van Willebroek en deeltgemeenten.

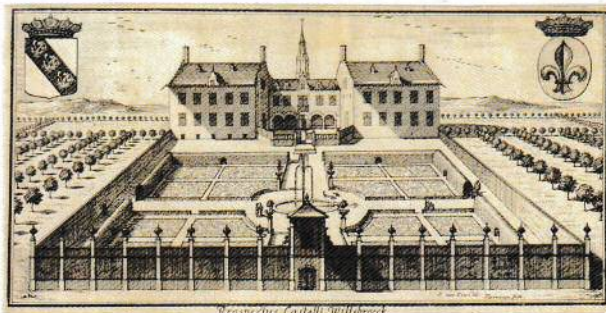
Willebroek

De eerste vermelding van Willebroek vinden we terug in de 12de eeuw. Door de inpoldering van het moerasgebied werd bewoning mogelijk.

De heerlijkheid Willebroek behoorde achtereenvolgens toe aan o.a. de families Vianen, Béthune en aan de Graaf van Nassau. In 1661 werd de baronie van Willebroek opgericht. Baron de Helman liet aan het kanaal en vlakbij de kerk van Willebroek het kasteel van Willebroek bouwen. De laatste restanten waren tot voor kort nog zichtbaar aan de achtergevels van gebouwen in de A. Van Landeghemstraat. Van dit kasteel zijn momenteel enkel nog afbeeldingen bewaard gebleven.

Willebroek werd vanaf de 16de eeuw dankzij het graven het kanaal een belangrijke aanlegplaats. Maar het is vooral vanaf de 19de eeuw dat Willebroek een enorme groei kende door de vestiging van de papierfabriek van Louis De Naeyer. Hiermee werd de start gegeven aan de industrialisatie van Willebroek en kwamen er ook andere bedrijven zich hier vestigen zoals "den ijzeren" of S.A. des Ateliers de Construction de Willebroek en "den ammoniak" of Ecased.

Papierfabriek De Naeyer

Het kasteel van Willebroek in de 18de eeuw.

Louis De Naeyer was de grondlegger van de industrialisatie in Willebroek. In 1860 kreeg Louis De Naeyer de toelating om in Willebroek te starten met een werkhuis voor het vervaardigen van papierdeeg met stro. In 1874 werd aan de deegbereidingsfabriek een papierfabriek toegevoegd en

in 1876 werd er ook een afdeling ketelbouw geopend.

Hij was niet alleen een belangrijke werkgever maar hij was ook erg sociaal begaan. Voor zijn werknemers liet hij onder andere een crèche en woningen bouwen.

Arbeiderswoningen aan de Fabrieksstraat.

Hij realiseerde van 1863 tot 1899 in totaal een driehonderdtal

woningen, vooral in de directe omgeving van de fabriek zoals aan het Grimbergheplein, de Fabrieksstraat en de Vooruitgangsstraat. Als schepen en als burgemeester (hij was burgemeester van 1885 tot aan zijn overlijden in 1902) was hij begaan met het onderwijs en de opvoeding van de bevolking. In 1874 stelde hij al voor om een nieuwe school te bouwen en het aantal leerkrachten uit te breiden. Zo werd in 1879 de gemeenteschool aan de Peperstraat (nu A. Van Landeghemplein) in gebruik genomen en werden in 1898 plannen opgesteld voor het bouwen van een nieuwe meisjesschool in de Kerkstraat.

Het pas gebouwde Godsgasthuis aan de Tisseltsesteenweg.

Onder zijn impuls werd ook het eerste hospitaal in Willebroek gebouwd. De eerste plannen, van de hand van de provinciale architecten L. Blomme en E. Careels dateerden van 1893. Omwille van financiële en technische problemen startte men pas in 1903 met de bouw ervan. In mei 1908, 6 jaar na de dood van Louis De Naeyer, werd eindelijk het burgerlijk Gods- en Gasthuis "Hospice De Naeyer" geopend. Verder had Louis De Naeyer ook een grote interesse voor muziek en richtte in zijn fabriek een muziekschool op. Jonge werknemers die zich tijdens de

vrije uren kandidaat stelden voor de muziekleergangen in de fabriek en later actief werden in de Koninklijke Harmonie Sint-Cecilia, kwamen in aanmerking voor een bevordering in de fabriek. Louis De Naeyer woonde zelf

Muziekschool verbonden aan de fabriek De Naeyer.

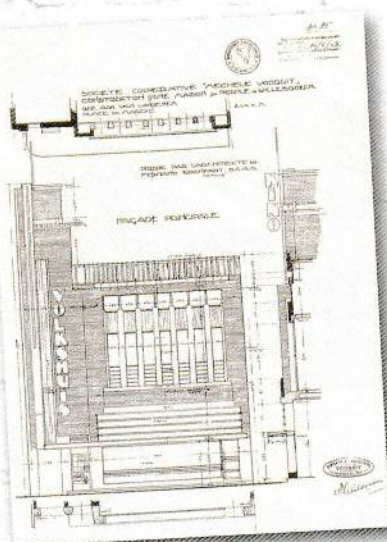
in het kasteel gelegen langsheen het kanaal naast de fabriek. Bij het neoclassicistisch kasteel hoorde een groot park met vijvers, watervallen, bruggetjes en prieeltjes. Het kasteel en grote delen van het park werden samen met de crèche gesloopt bij de uitbreiding van de fabriek in 1958.

De "crèche" van De Naeyer, aan de Mechelsesteenweg.

Het kasteel van Louis De Naeyer met zicht op het park.

Ontwerpplan van het volkshuis van Willebroek van architect Fernand Brunfaut.

Het Volkshuis van Willebroek

Een eerste volkshuis bevond zich aan de Stationsstraat met een gelagzaal, vergaderruimtes en een feestzaal. Onder meer de socialistische harmonie "Vooruit" en de "Vooruit Turners Willebroek" hadden daar hun zetel en activiteiten. In 1930 werd een vergunning afgeleverd voor het bouwen van het

"nieuw Volkshuis" aan de A. Van Landeghemstraat.

De inplanting ervan werd doelbewust gekozen: aan de hoofdstraat genoemd naar de in 1928 overleden eerste Willebroekse socialistische burgemeester August Van Landeghem en aan de markt. Het nieuwe volkshuis kreeg een gelagzaal, vergaderruimtes, de bioscoopzaal Kino Luxor later Cinex en tevens een toneel- en muziekzaal. Op de eerste verdieping aan de kant van de markt werd een breed balkon voorzien als tribune voor de socialistische leiders om hun verzamelde aanhangers te kunnen toespreken.

Het volkshuis werd ontworpen door de Brusselse architect Fernand Brunfaut. Deze was tevens volksvertegenwoordiger voor de Belgische Werkliedenpartij. Hij was zeer bevriend met Edward Anseele, de eerste secretaris van deze in 1885 opgerichte BWP en medestichter van de coöperatieve "Vooruit".

In samenwerking met zijn zoon Maxime ontwierp Fernand Brunfaut ook de gebouwen voor de socialistische dagbladen "Le Peuple" in de Zandstraat in Brussel en voor de "Vooruit" ("Het Licht") in de Sint-Pietersnieuwstraat te Gent. Het volkshuis van Willebroek was de derde opdracht van de architect.

De architectuur is modernistisch gecombineerd met de atmosfeer van Art-Deco. De originele gevel met glaspartijen, het interieur van het café, de cinemazaal en de zaal met balkon werden ondertussen aangepast en verbouwd. Het volkshuis is een belangrijk monument in onze gemeente. Als typologie van de Vlaamse Volkshuizen van de architecten Maxime en Fernand Brunfaut, verdient het de nodige erkenning en zelfs bescherming zodat dit bijzondere monument behouden blijft.

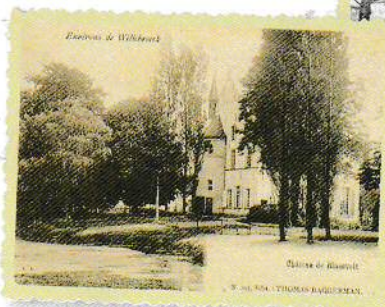
Het Volkshuis aan de A. Van Landeghemstraat.

Blaasveld

Blaasveld werd voor de eerste maal in 1125 vermeld als Blaesfelde, wat zo veel zou betekenen als een "kaal of dor veld". Het was in de middeleeuwen een leen van de heren van Grimbergen die er de hoge, middelbare en lagere rechtsmacht uitoefenden. In 1647 werd de heerlijkheid Blaasveld door Philips IV, koning van Spanje, tot baronie verheven. Uit deze periode dateert ook het kasteel van Blaasveld. Net zoals in de andere gemeenten, werd de normale groei en de uitbreiding van Blaasveld door "De Grote Oorlog" onderbroken, het kwam gehavend uit de strijd. Na de Eerste Wereldoorlog werd Blaasveld opnieuw opgebouwd.

Het kasteel van Blaasveld en het park

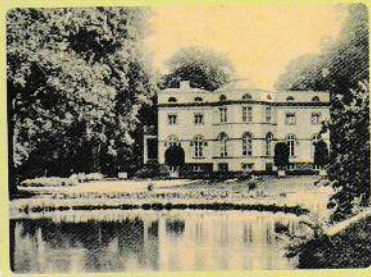
Het Kasteel van Blaasveld met de nabij gelegen vijver was jarenlang in het bezit van de gravin van Maldegem die het samen met de pachthoven, het akkerland, de weiden en de uitgestrekte vijvers had geërfd. Het kasteel dat nadien verschillende eigenaars heeft gekend kwam later in verval. Uiteindelijk werd het in 1946 afgebroken en vervangen door een villa. In het domein, tussen de vroegere kasteelwallen, bevindt zich nu nog een zeer waardevol bomenpark met beuken, eiken en andere soorten met als blikvanger de zeer merkwaardige en als monument beschermde, tamme kastanjelaar.

Het kasteel van Blaasveld met het omliggende park en vijvers.

Kasteel Bel-Air

Het kasteel Bel-Air dateert uit de periode van de Belle Epoque. Het werd in 1810 door Charles du Trieu, de toenmalige burgemeester van Blaasveld, gebouwd op grond van de hoeve Briart. Het kasteel diende tijdens de wintermaanden als jachtslot en in de zomer als buitenverblijf. Het kwam later in handen van de familie de Wargny, die het in 1921 aan de brouwersfamilie Van den Bogaert verkocht. Het kasteel werd in 1965 verbouwd en deels gesloopt. Het park rond het kasteel werd aangelegd als een typisch Engelse landschapstuin met een bijhorend tuinhuis.

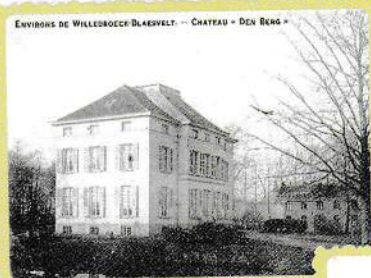
Het kasteel Bel-Air met omliggend park (ca. 1900).

Blaasveld en Willebroek aangekocht. Het kasteeltje kreeg vanaf dan een culturele invulling.

Kasteel Ten Berg

Het kasteel Ten Berg kwam in 1789 in het bezit van de familie Wouters de Jauche. Het was van 1830 tot 1958 achtereenvolgens de woonplaats van de burgemeesters Alexander Wouters de Jauche, Albert Lefebvre, Ludovic Lefebvre en Anatole Lefebvre. Het Kasteel Ten Berg werd in 1914, tijdens de eerste wereldoorlog in een puinhoop herschapen. In 1921 werd het door burgemeester Ludovic Lefebvre in Vlaamse renaissancestijl heropgebouwd.

Van het oorspronkelijk kasteel resten nu nog de kleine O.L. Vrouw kapel op de parking van de dancing-café en de remisegebouwen aan de Ten Bergstraat.

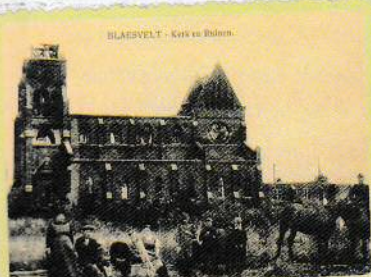

Het kasteel "Ten Berg" voor en na de verbouwing in 1921. Enkel het terras is een overblijfsel van het vroegere kasteel.

Parochiekerk Sint Amandus & kerkhof

De oorspronkelijke kerk dateert al van 1323 en werd gesticht door Rudolf Pipenoy, maarschalk van het hertogdom Brabant en heer van Blaasveld. In de 16de eeuw, tijdens de godsdienstperikelen werd de kerk getroffen door overstromingen en vernield door geuzen. Ze werd in

De kerk na de verwoesting van 1914.

1630 door Cosmas De Prant, de eerste baron van Blaasveld en zijn echtgenote Margaretha de Hornes, heropgebouwd. Hun grafstenen werden vooraan in de kerk geplaatst.

In 1865 werd de kerk door architect J. Schadde in een neogotische stijl verbouwd en vergroot. Het oorspronkelijke koor uit 17de eeuw werd hierbij bewaard en geïntegreerd in de vergroting.

In 1914, tijdens de eerste wereldoorlog, werd de kerk echter zwaar beschadigd maar ze werd later in 1922 naar een ontwerp van Eduard Careels, in de oorspronkelijke staat weer opgebouwd.

Kunstenaarswoning Herman De Cuyper & museum

Herman De Cuyper kreeg zijn opleiding aan de Mechelse academie en ontpopte zich in de loop van de jaren dertig tot een waardig vertegenwoordiger van de generatie van 1900: de animisten.

Als beeldhouwer wist hij zijn intimistische visie op de grote levensmomenten van de mens uit te beelden met rechtstreeks gehouwen sculpturen in steen en hout. Hij was een vernieuwer op het vlak van de religieuze kunst.

Op het einde van de jaren dertig van vorige eeuw kon de beeldhouwer niet ver van zijn ouders aan de Mechelsesteenweg 249, een stuk bouwland verwerven om er zijn atelier en woonst in te planten.

Museum Herman De Cuyper omvat momenteel een collectie van enkele honderden beelden, schilderijen en tekeningen. In de atelierwoonst bevindt zich een hele verzameling portretten in gips: voornamelijk kinderportretten en een reeks bekende Vlaamse figuren uit het Interbellum.

Het gemeentehuis, het gebouw met witte voorgevel, werd in 1835 opgetrokken onder het bestuur van burgemeester Wouters de Jauche. Dit gemeentehuis, gelegen in de buurt van de kerk, werd tijdens de Eerste Wereldoorlog vernield.

Woning met atelier van de kunstenaar aan de Mechelsesteenweg.

Tisselt

Tisselt werd voor het eerst vermeld in het begin van de 14de eeuw en was oorspronkelijk een klein gehucht afhankelijk van Willebroek. In 1803 werd het van Willebroek gescheiden en werd het een zelfstandig dorp.

Tisselt was tot in de 19de eeuw een belangrijk centrum van de vlasnijverheid. Echter, in de jaren dertig van de 19de eeuw, stortte de vlasindustrie in door de invoer van goedkoper Engels vlas en gingen men zich richten op andere producten. Vanaf die 19de eeuw, kreeg de nijverheid het overwicht op de landbouw, enerzijds door de aanwezigheid van de Willebroekse vaart en anderzijds door de aanleg van de spoorweglijnen Mechelen-Terneuzen en Antwerpen-Aalst (beter gekend als het "Leireken"). De Willebroekse vaart was voor de asbest- en cementindustrie, die zich tijdens de jaren dertig aan de westelijke oever van het kanaal had gevestigd, de belangrijkste factor voor het aanbrengen van grondstoffen en het vervoer van de afgewerkte producten.

Doordat Tisselt tussen de forten van de Antwerpse verdedigingsgordel lag, werd het tijdens de Eerste Wereldoorlog zwaar getroffen. Op 21 september 1914 werd het Fort van Breendonk gebombardeerd door de Duitsers. Een beschieting die ook in Tisselt veel schade heeft aangericht. De Sint-Janskerk, het gemeentehuis en de daar bijhorende onderwijzerswoning, de dorpschool en de windmolen werden erg beschadigd.

Kerk van St.-Jan de Doper

Van in het begin van de 15de eeuw bestond er reeds in Tisselt een kapel. Omdat deze kapel te klein was geworden voor het aantal

inwoners werd ze in 1731 vergroot met een zijbeuk.

In 1783 werd een nieuwe driebeukige barokkapel met koor en klokkentoren opgetrokken. In 1855 begon men, onder leiding van de provinciale bouwmeester Jozef Schadde, met de vergroting van deze kapel tot een kerk met neo-romaanse elementen. Het altaar van de kapel, opgericht ter ere van het H. Kruis werd bij het vergroten van de kerk in 1856 afgebroken en vervangen door een altaar voor St.-Jan Baptist. In 1879 werd onder leiding van de provinciale bouwmeester Leonard Blomme, de sacristie vergroot. In 1900 werden onder leiding van architect Eduard Careels, de vensters en de gevels vernieuwd, waarna in 1908-1910 een nieuw dak werd gelegd. Na de schade toegebracht tijdens de Eerste Wereldoorlog werd de kerk vanaf 1919 tot in 1924 door architect Eduard Careels heropgebouwd naar vooroorlogs model. Tenslotte liet architect Gustaaf Careels, zoon van Eduard Careels, tussen 1950 en 1952 herstellingswerken uitvoeren aan het glaswerk, de toren en de daken.

Zicht op het kerkplein en de kerk van St.-Jan Baptist, rond 1910.

Het hof van Baeckelmans

Het kasteel Lissnyder, later gekend als het hof van Baeckelmans was gelegen aan het kanaal op de Oostdijk (nu Brielen).

Het lag in een domein van iets

meer dan 2,5 ha oppervlakte had met een park voorzien van met vijvers en fontein. Het bomenpark uit de 18de eeuw werd aangelegd als arboretum en de bomencollectie zou rijker geweest zijn dan deze van het gekende arboretum van Kalmthout.

Het kasteel werd achtereenvolgens bewoond door Joannes Simons, een bekende koetsenmaker uit Brussel, door advocaat Benoit, door de gewezen notaris Erix uit Puurs, door de familie Lissnyder uit Antwerpen, door de familie Baeckelmans, en door de familie Cooreman.

In 1979 werd het classicistisch kasteeltje gesloopt tijdens de werken voor de verbreding van het kanaal en werd een deel van het bomenbestand gekapt. Het huidige gebouw is een replica van het verdwenen 18de eeuwse kasteeltje.

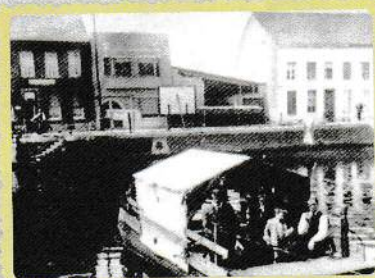
Het kasteel Lissnyder, later gekend als het "Hof van Baeckelmans" (ca 1900).

Zicht op de Vaart en de brug van Tisselt ca. 1935.

beschadigd. Verschillende huizen waren onbewoonbaar of totaal verwoest. Na het opblazen van de brug in Tisselt werd er gedurende achtentwintig jaar een veerdienst ingelegd. Om het kanaal Rupel-Brussel bevaarbaar te maken voor grotere schepen werd in 1965 een moderniseringsplan voor het verbreden en verdiepen voorgelegd. Om die redenen werden in Tisselt honderden huizen langs het kanaal onteigend

en met de grond gelijk gemaakt. Zo verdwenen ook het gemeentehuis, het kasteel van Baeckelmans, de pakhuizen van de vlashandelaars en de typische cafeetjes.

De eerste overzet van Tisselt met zicht op de Westdijk.

Heindonk

Heindonk wordt in 1339 voor de eerste maal vermeld als "Heidonck". Het grondgebied van Heindonk behoorde tot de heerlijkheid van Rumst in het domein van de Berthouts. Het maakte tijdens de 18de eeuw deel uit van de meierij Kapelle-op-den-Bos in het Brusselse kwartier van het hertogdom Brabant. De kerk werd in 1603 een aanhangsel van de parochie Heffen en in 1803 ontstond de zelfstandige Sint-Jan-de-Doper-parochie.

In 1478 vestigden de reguliere kanunnikessen van Sint-Augustinus uit Ekeren zich in Heindonk en stichtten er in 1486 een klooster met kapel. In 1550 verlieten de kloosterzusters Heindonk wegens de regelmatige overstromingen en vestigden ze zich in het hoger gelegen Kalfort bij Puurs. Tijdens de Eerste Wereldoorlog werd ook Heindonk getroffen. In 1914 werd het dorp ter verdediging onder water gezet en tijdens beschietingen in 1914 werden de kerktoeren, het gemeentehuis, de school en het kasteel Den Bocht vernield.

De kerk van St.-Jan Baptist en Amandus te Heindonk

De parochiekerk van Heindonk werd in 1854-1855 in neogotische stijl gebouwd naar een ontwerp van F. Berckmans. Tot 1855 werd de mis gelezen in de oude kapel van het in 1486 gestichte Augustinessenklooster. De kerk werd ernstig beschadigd tijdens de Eerste Wereldoorlog zodat het torentje heropgebouwd diende te worden. Het overwegend neogotisch interieur stamt uit de 19^{de}

eeuw. Er bevindt zich een "Ecce Homo" van gepolychromeerd hout van circa 1700, een beeld van de H. Johannes de Doper (18de eeuw) en een beeld van de H. Cornelius (19de eeuw) eveneens in hout.

Opvallend in het neogotisch bepleisterd en beschilderd interieur zijn de spitsbogen op de kapiteelloze zuilen en de kruisribgewelven met sluitstenen op consoles.

Het hoofdaltaar dateert uit de

tweede helft van de 19de eeuw en bevat een retabel met gebeeldhouwde voorstellingen van de Calvarie en heiligen waaronder Barbara, Johannes de Doper, Jozef, Livinus(?) en Amandus. Het zijaltaar links inde kerk is gewijd aan O.-L.-Vrouw en dateert eveneens uit de tweede helft van de 19de eeuw. Het bevat opschriften en een gekleed beeld van O.-L.-Vrouw met kind.

Pastorij

Volgens de eerste kadasterkaart van Popp (rond 1860) was er sprake van percelen met daarop een "huis, gebouw, plaats en pastorie" en "kerk met visvijver en tuin" in eigendom bij d'Oultremont-Deweggemont Em.Ch.Désiré, grondeigenaar uit Luik.

De pastorie van Heindonk.

De pastorie werd na de verwoesting van de eerste wereldoorlog, heropgericht in neorenaissance stijl, naar het ontwerp van de provinciale architect Eduard Careels.

Deze pastorie vormt samen met de neogotische kerk, de vroegere kapel van het in 1486 gestichte Augustinessenklooster "Vredendaal" en het eclectische dubbelhuis een mooi en goed bewaard geheel.

Kasteel Den Bocht

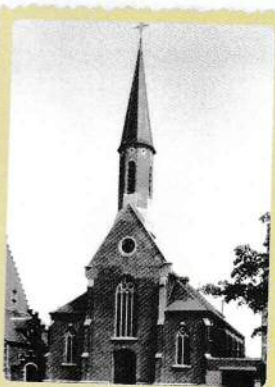
Op oude kaarten vinden we op dezelfde locatie van het kasteel Den Bocht gelegen aan de Rupel, melding van een "opworp met een hoeve". Tot het einde van het Ancien Regime in 1795 was de omwalde hoeve (van Frankische oorsprong) eigendom van de adellijke families Immeloeth en Copieters.

Het kasteeltje zoals wij dat vandaag kennen werd nadien eigendom van Frans Jozef de Meester, toenmalig burgemeester van Heindonk. Na de sloop van de oude vervallen hoeve of jachtpaviljoen liet deze in 1797 het neoclassicistisch kasteel optrekken.

Het torentje dateert uit de 16de eeuw en werd rond 1850 bij de sloop van de kerk van Boom gerecupereerd en bij het kasteel aangebouwd.

Na het overlijden van Frans Jozef de Meester in 1848 werd het kasteel beheerd door zijn zoon Joannes Xaverius de Meester de Bocht, burgemeester van Heindonk van 1818 tot aan zijn dood in 1881.

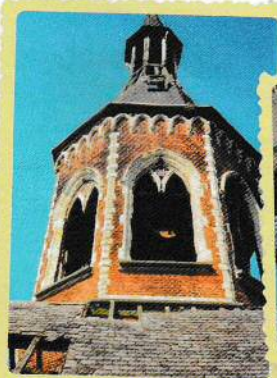
Nadat diens beide zonen als vrijgezel waren gestorven liet hun zuster het kasteel over aan Ferdinand de Meester de Betzenbroeck, een zoon van haar neef. In 1941 werd het kasteel gekocht door Clement De Rooster uit Leest, die er grondige aanpassingen liet

De kerk van St.-Jan Baptist en Amandus in 1968.

Kasteel Den Bocht in de 19de eeuw.

Het torentje van het kasteel voor de restauratie.

De gietijzeren boogbrug is waarschijnlijk de eerste gietijzeren brug op het vaste land en werd rond 1797, samen met het kasteel gebouwd.

uitvoeren. Zo werd een inkomportaal aangebouwd en de gevel aangepast. Het werd vanaf 1942 tot 1960 bewoond door de familie de Rooster. Het domein met kasteel en landgoederen werd op 4 april 1960 gedwongen onteigend. Momenteel is het kasteel in privébezit. Het torentje en een deel van het interieur werden ondertussen gerestaureerd.

Klein-Willebroek

Het idee om een rechtstreekse waterweg te graven tussen Brussel en de Rupel ontstond al in de 1ste helft van de 15de eeuw. Door protest van de stad Mechelen werden de plannen echter voor ruime tijd opgeborgen. Uiteindelijk duurde het nog tot 1550 vooraleer Jean van Locquenghien, burgemeester van Brussel, de eerste spadesteek gaf. In 1561, na elf jaar, werd het kanaal met een indrukwekkend feest geopend.

Doordat de hoger gelegen dijken en sluizen in Willebroek en Tisselt de druk van het water niet aankonden werd in 1572 ter hoogte van

Klein-Willebroek een nieuw sas gebouwd. Vanaf dan begon de geschiedenis van dit stukje Willebroek.

In de zestiende eeuw vormde Klein-Willebroek een belangrijke locatie in

de godsdienstoorlogen, de zogenaamde Spaanse Furiën. De sluis te Klein-Willebroek werd door Spaanse huurtroepen versterkt met een vesting, de 'Schans', een typisch stervormig verdedigingsbouwwerk waarvan de fundamenteën nog grotendeels aanwezig zijn.

In 1830 werd het oude sas van 1574 gedempt en in 1836 werd het nieuwe sas, gelegen aan de oostzijde van het Sashuis, ingehuldigd.

Bedrijvigheid op de Vaart in Klein-Willebroek.

Begin 20ste eeuw werd een nieuwe kanaalarm gegraven richting Rupel met een nieuw sas in Wintam. Op dat moment werd ook het sas van Klein-Willebroek vergroot en aangepast.

Door de zware overstromingen van Ruisbroek in 1976 en omwille van een sterk teruglopen van het aantal versassingen, besliste men om het sas van Klein-Willebroek volledig te sluiten. Wegens het toenemende toerisme en het sluiten van de sluis in Wintam (na de opening van de nieuwe zeesluis in Hingene) werd het sas van Klein-Willebroek in 1989 heropend. Sindsdien wordt er terug versast voor de pleziervaart.

De aanwezigheid van het sas maakte van Klein-Willebroek een bedrijvig schippersdorp. Het gehucht kende begin 20ste eeuw een brouwerij, zoutziederijen, houtzagerijen, mastenmakerijen, bootmakers, zeilmakers, lierenmakerijen, ankersmederijen, een schrijnwerkerij, een kuiperij en scheepswerven. Verder waren er tal van herbergen, een kruidenier, een schoenmaker en een kleermaker.

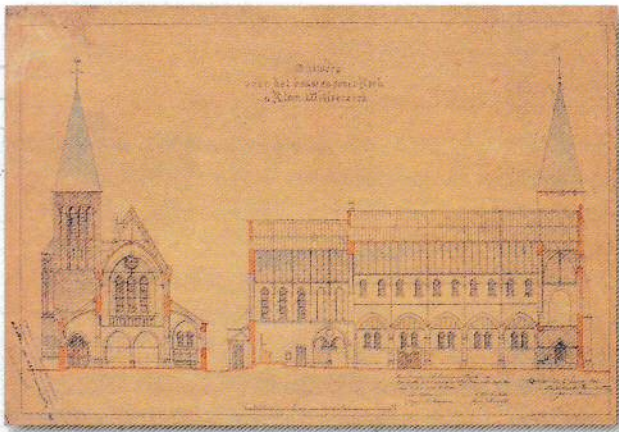
De schippersschool met het gebouw aan de Vaart waar de zuster verbleven en de speelplaats van de meisjes.

Gedurende zes decennia bepaalde de schippersschool, opgericht in 1917 en nauw verbonden met het schippersleven van Klein-Willebroek het dagelijkse leven, het straatbeeld en de nationale en internationale bekendheid van Klein-Willebroek (destijds waren slechts zes schipperscholen actief in België). Aan de school was een internaat verbonden, geleid door de zusters van St. Vincentius a Paulo uit Dendermonde. Honderden schipperskinderen verbleven er. De school werd gesloten in 1988.

Kerk O.L.V.-Onbevlekt Ontvangen

Oorspronkelijk had Klein-Willebroek enkel een kapelletje, eerst aan de oostzijde van het sas later aan de westzijde (op de plaats van de nu vernieuwde kapel).

Een nieuwe kerk kwam er pas nadat de parochie van Klein-Willebroek in 1893 officieel erkend werd. De kerk werd getekend door provinciale bouwmeesters Blomme en Careels. In 1899 werden de werken aangevat en in 1901 werd de kerk geopend.

De en het ontwerpplan van de kerk van Klein-Willebroek van 1899.

Het Sasplein met achteraan de kapel en het Sashuis (voor de restauratie).

Een foto tijdens de bouw van de kerk.

De kerk werd in 2003 gedeeltelijk door een brand vernield. De restauratiewerken werden onder leiding van architect Raf De Saeger en met de hulp van enkele vrijwilligers uitgevoerd.

Op 25 december 2008 was er een laatste misviering en werd de kerk definitief gesloten.

Momenteel is de kerk ingericht als Harmoniummuseum. Naast het tentoonstellen van harmoniums en orgels worden er ook regelmatig concerten georganiseerd.

De kerk werd ingericht als harmoniummuseum.

Beschermde monumenten

Sashuis

Het Sashuis werd gebouwd op het einde van de 16de eeuw aan de monding van de Willebroekse Vaart in de Rupel. Nadat het eerste Sashuis door een brand werd verwoest, werd in 1608 het huidige Sashuis gebouwd.

Het Sashuis werd al in 1945 als monument beschermd.

De omgeving van het Sashuis werd in 1981 beschermd als dorpszicht.

In 1988 werd het onder voogdij van het gemeentebestuur gerestaureerd en ingericht als een volksheemkundig museum, vooral

Het 16de eeuwse Sashuis in Klein-Willebroek.

gewijd aan de Vaart en de lokale geschiedenis. Sinds 2010 doet het tevens dienst als regionaal toeristisch infokantoor.

Brouwerij Lamot

Tegen de Rupeldijk in Klein-Willebroek, op de plaats van een vroegere 17de eeuwse herberg startte Minard Lamot in 1837 met een eigen brouwerij.

De zeventiende-eeuwse

gebouwen bevonden zich naast het oude sas op de Willebroekse Vaart. Toen in

het midden van de 19de eeuw het oude sluizencomplex aan het Sashuis gedempt en verlegd werd kreeg de brouwerij de kans om uit te breiden.

In 1911 werd de brouwerij verbouwd tot het complex dat we nu kennen.

De brouwerij zelf bleef nog enige tijd dienst doen als depot voor Lamot-Mechelen en sloot definitief haar deuren in 1960.

Het industriële pand werd in de jaren 1990 gerestaureerd

en kreeg een hedendaagse invulling als onderdeel van een milieu-technologische bedrijvengroep. Na pogingen om het gebouw af te breken werd het in 1995 omwille van de industrieel-archeologische waarde beschermd.

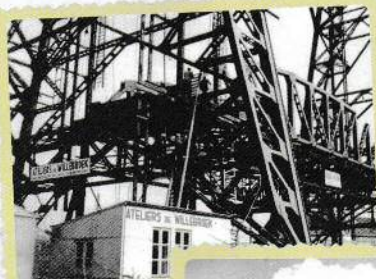
De nu nog bestaande woning, toen een "breed huis van vijf travéeën" werd bewoond door de brouwersfamilie Lamot.

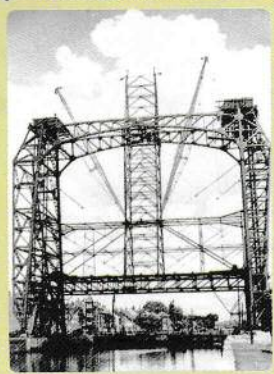
Brouwerij Lamot in Klein-Willebroek.

De Vredesbrug

Nadat in 1940 bij de aanvang van de Tweede Wereldoorlog de Willebroekse klapbrug werd opgeblazen om de opmars van de Duitsers te bemoeilijken werd door de Duitsers een noodbrug

De brug tijdens de constructie in 1951-52.

ingelegd die meerdere jaren dienst deed. In 1947 werd de opdracht voor de bouw van een nieuwe brug toegewezen aan de Willebroekse firma S.A. des Ateliers de Construction de Willebroek, beter gekend als "den ijzeren". In 1952 werd de brug ingehuldigd. De nieuwe hefbrug van het zogenaamde portaaltipe werd geconstrueerd volgens het drie-scharnieren-principe. Het vakwerk in geklonken ijzer en staal werd een voorbeeld van hoge technische vaardigheid. Omwille van haar industrieel-archeologische waarde werd de vredesbrug op 10 juli 1992 beschermd.

Fort van Breendonk

Het Fort van Breendonk werd gebouwd als gevolg van het besluit van de Belgische legerleiding om van Antwerpen het centrum van het Belgisch verdedigingsstelsel te maken.

Het fort van Breendonk.

Dit leidde in 1859 tot een groots project van versterkingswerken. Het project bestond uit twee grote delen: een nieuwe omwalling rond Antwerpen en acht forten op een onderlinge afstand van twee tot zes kilometer ten zuiden van

de stad. Het Fort van Breendonk werd tussen 1906 en 1914 gebouwd. In mei 1940, tijdens de Tweede Wereldoorlog heeft het als hoofdkwartier van het Belgisch leger dienst gedaan. Vanaf augustus 1940, werd het door de Duitse bezetter gebruikt als nazi-gevangenis en doorvoerkamp. Momenteel is het Fort van Breendonk een nationaal gedenkteken als herinnering aan de gewelddaden, gepleegd tijdens WO II en krijgt het dagelijks heel wat bezoekers over de vloer. In 1998 werd het als monument beschermd.

Grafkapel De Naeyer

Louis De Naeyer was voor

Willebroek een belangrijk industrieel

die door de inplanting van zijn bedrijf en de oprichting van talrijke woningen en liefdadigheidsinstellingen, een stimulator was voor de groei en bloei van de gemeente. Deze grafkapel werd een indrukwekkend grafmonument voor de familie De Naeyer en kreeg een centrale plaats op de gemeentelijke begraafplaats.

Ze werd opgericht in een neoclassicistische stijl die sterk geïnspireerd werd door de klassieke Romeinse tempels. De grafkapel is ondertussen eigendom van het gemeentebestuur, het restauratiedossier is in voorbereiding. De kapel werd in 1998 beschermd.

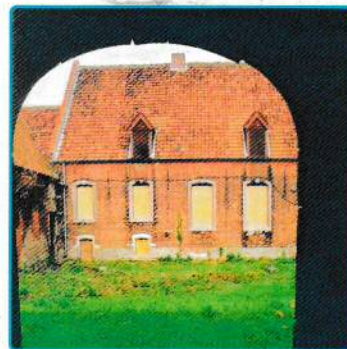

De grafkapel van De Naeyer op de gemeentelijke begraafplaats.

Hoeve De Vleug

Hoeve De Vleug is een 18de eeuwse abdijhoeve uit 1783, met een oudere oorsprong. De hoeve is een unieke getuige van het vroeger agrarische Willebroek. De bewaarde gebouwen met woonhuis, stalling en schuur vormen de karakteristieke bestanddelen van een hoevebedrijf.

Het omliggende jachtgebied met onder meer een deels verdwenen toegangsreef, strekt zich uit tot aan de Willebroekse vaart. Hoeve de Vleug werd in 1998 omwille van zijn historische waarde als monument beschermd.

De 18de eeuwse hoeve De Vleug aan de Heindonksesteenweg.

Kapel van Onze-Lieve-vrouw-van-Gedurige Bijstand in Blaasveld.

Kapel van Onze-Lieve-Vrouw-van-Gedurige Bijstand

De bakstenen wegkapel van Onze-Lieve-Vrouw-van-Gedurige Bijstand in Blaasveld, werd in 1901 door de familie Bernaerts, in de traditie van de volksdevotie, uit dankbaarheid opgericht. De kapel werd in 1998 beschermd.

De kerk van Heindonk in 1845
(door A.J. Van den Eynde).

Oud gemeentehuis Heindonk

Het resterende gebouw is een overblijfsel van het Augustinessenklooster

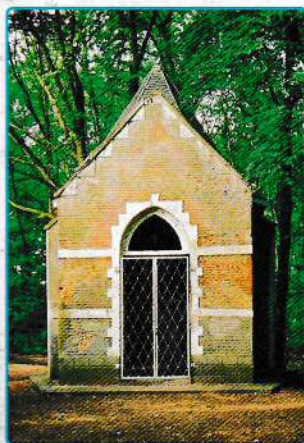
gesticht in 1486. Omstreeks 1550 werd de kapel omgevormd tot parochiekerk. Zij werd in de loop van de 17de eeuw verbouwd.

In 1856 werd de kapel ingericht als gemeentehuis. Dit gebeurde op een vrij ingrijpende wijze. Het gebouw kreeg een torentje (trap) en een verdieping. Achteraan werd de onderwijzerswoning en een school ingericht. Het koor is verdwenen, sporen hiervan zijn nog te bemerken aan de achterzijde van het gebouw.

Het voormalige gemeentehuis van Heindonk.

Na de fusie in 1977 werd de kapel ingericht als ontmoetingscentrum. Tot op vandaag lopen er besprekingen rond de restauratie van het monument. Omwille van de restanten van het Augustinessenklooster werd het in 1986 als monument beschermd.

De Sint-Franciskuskapel
gelegen vlakbij het voormalige
kasteeldomein in Blaasveld.

Sint-Franciskuskapel

Deze historische bakstenen kapel werd in 1807 opgericht, mogelijk op de plaats van de slotkapel van het voormalige kasteel van Blaasveld in het natuurgebied "Het Broek". In het bepleisterde en beschilderd interieur met koepelgewelf wordt een altaarstuk met voorstelling van Sint-Franciskus Xaverius bewaard.

De kapel werd in 1998 beschermd.

Sint-Niklaaskerk

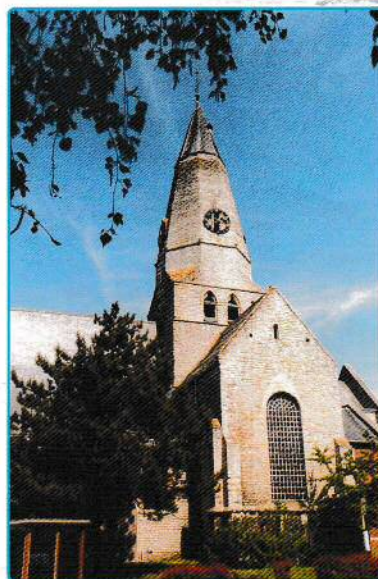
De Sint-Niklaaskerk van Willebroek werd gebouwd tussen 1140 en 1180 volgens de heersende romaanse stijl. Ondanks de verbouwingen die de oorspronkelijkheid van de kerk hebben aangetast, zijn de nog aanwezige romaanse en gotische delen een belangrijke getuigenis van de evolutie van een dergelijk kerkgebouw.

De vorm van de toren

mag als uniek worden beschouwd. Ook het schip bevat nog talrijke aanwijzingen van de vroegere romaanse opbouw.

In 1994 werd de kerk omwille van zijn historische waarde als monument beschermd.

Anno 2010 werd de buitenzijde van de kerk gerestaureerd.

De Sint-Niklaaskerk met zijn van oorsprong
Romaanse toren.

Station Willebroek

Het bakstenen stationsgebouw in eclectische stijl werd opgericht in 1913-1914.

Aanvankelijk had het station een nevenfunctie als telegraafrelais. In 1963 werd de telegraافتoren echter gesloopt.

Het interieur, eveneens in eclectische stijl, is nog intact.

Belangrijk hier is de lokettenhal met o.a. de granito-vloer, de bepleisterde en beschilderde muren met

neoclassicistische stucdecoratie en het houten cassettenplafond.

Het pand werd beschermd in 1987.

Het station hier nog met telegraافتoren in 1928.

Tamme Kastanjelaar

In het privédomein van het voormalige kasteel van Blaasveld, tussen de vroegere kasteelwallen, bevindt zich een zeer waardevol botanisch park met beuken, eiken en andere soorten en met als blikvanger de zeer merkwaardige tamme kastanjelaar.

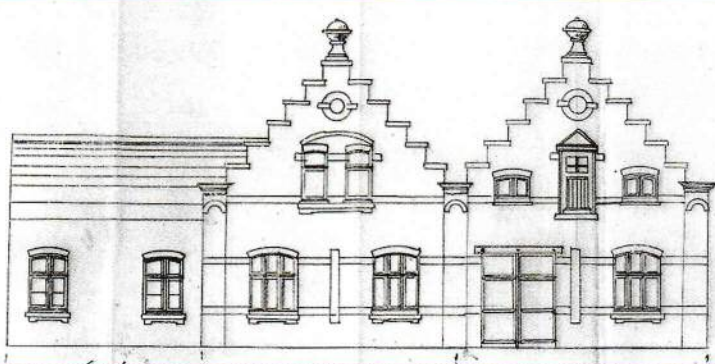
De als monument beschermde tamme kastanjelaar.

Met zijn kroon van 28 meter, zijn hoogte van 26 meter en de stamomtrek van 6,50 meter (1,5 meter boven de wortels) is hij de grootste en merkwaardigste tamme kastanjelaar van het land. Zijn ouderdom wordt geschat op 350 jaar. Wegens zijn waarde werd de boom in 1942 beschermd als landschap en in 1978 als monument.

Tegelfabriek Rottiers & omgeving

In 1920 ging in de voormalige stapelplaats van aannemer Jottier, de plaats waar vroeger de molen van Tisselt stond, het echtpaar Rottiers-Rottiers van start met de bouw van een beton- en tegelfabriek.

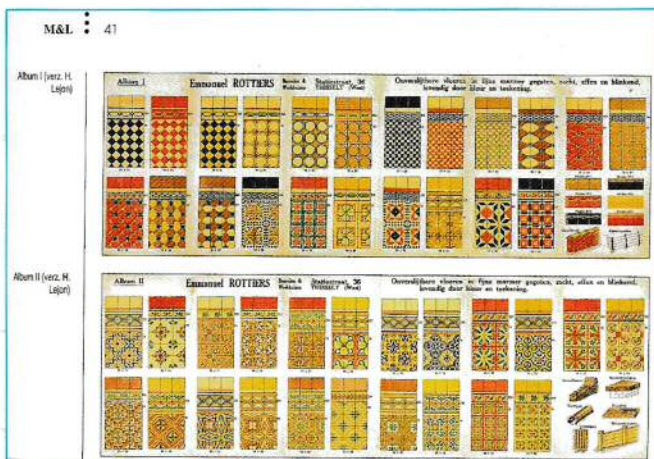
In de tegelfabriek zelf werden cementgebonden vloertegels, terrazzo-parkettegels, granitostukken zoals pompstenen en betonelementen gemaakt. Daarnaast werden ook vloertegels in gebakken keramiek en verglaasde faïencemuurtegels van binnenlandse en buitenlandse fabrikanten verkocht. De productie van betonelementen

Plan uit 1908 van de voorgevel van de werkplaats voor huisvloeren en betonplaveien in cement.

was gevestigd schuin tegenover de tegelfabriek aan de Baeckelmansstraat.

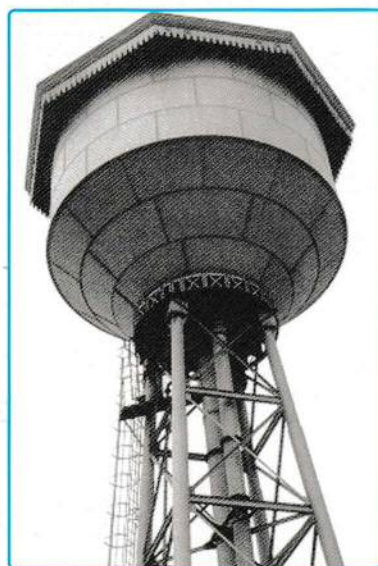
De versieringen op de tegels werden ontworpen door Emmanuel Rottiers zelf. Het zijn art-deco en art-nouveau motieven, waren geïnspireerd op Arabisch-Moorse

Een selectie van tegels uit de catalogus van de tegelfabriek.

voorbeelden en op eerder classicistische ornamenten uit modelboeken. Ook werd de productie van de concurrentie gebruikt als inspiratie of werden motieven van gebakken tegels overgenomen.

Wegens het arbeidsintensieve productieproces en de dure basismaterialen werd de fabriek in 1939 gesloten. Dit uniek bedrijf werd omwille van haar industrieel-archeologische waarde, samen met de directe omgeving in 1998 beschermd.

De watertoren van het papierfabriek De Naeyer.

Watertoren De Naeyer

Deze metalen watertoren met inzetkuip werd opgericht in 1903 voor de firma De Naeyer en is opgebouwd uit geklonken ijzeren platen. De watertoren ligt op de voormalige terreinen van De Naeyer Papier en werd tot bij de sluiting gebruikt voor de

watervoorziening van het bedrijf. De watertoren werd in 1995 als monument beschermd.

Bronnen & info

- Brochures & teksten Open Monumentendag Willebroek van 1989 tot 2012
- Bouwen door de eeuwen heen. Inventaris van het bouwkundig erfgoed deel 13n, 1995
- Website van het VIOE : www.vioe.be

- Gemeentelijk archief en fotoarchief
- Collectie en tentoonstelling gemeentelijk museum Sashuis
- Willebroek Binnenste Buiten, K. De Decker, 1996
- Willebroek in zicht, K. De Decker, 1996
- De tegelfabriek van Rottiers, M&L, 1998
- Heindonk en het kasteel Bergstein van de familie Scheppers, K. De Decker, 2002
- Monster van ijzer en staal. 50 jaar brug van Willebroek, K. Polfliet, 2003
- Willebroek en het geslacht Helman, J.Huyghe, 2004
- Louis De Naeyer, een monument, K. De Decker, 2005
- De schippersschool van Klein-Willebroek, Y.Verbraeck, 2005
- Blaasveld en de zuivelfabriek Sint-Jozef, K. De Decker, 2006
- Papierfabriek De Naeyer. Kroniek van een bedrijf, J.Merckx, 2008

Vermelde publicaties zijn raadpleegbaar in de gemeentelijke bibliotheek of zijn te koop bij de gemeentelijke cultuurdienst en in de bibliotheek.

Het archief en fotoarchief kan je digitaal raadplegen via www.willebroek.be

De inventarisatie van het bouwkundig erfgoed brengt het bouwkundig erfgoed van Vlaanderen in kaart. Het is een waardevolle basis voor wetenschappelijk onderzoek, maar is ook een onmisbaar instrument voor het beleid. Gebouwen en woningen die werden opgenomen in de inventaris van het bouwkundig erfgoed kan je raadplegen op www.vioe.be

Heb jij ook interesse in erfgoed, dan kan je steeds terecht op de gemeentelijke cultuurdienst of bij de Heemkundige kring Vaertlinck of misschien heb je interesse om mee te werken in één van onze werkgroepen :

- Beschermcomité Sashuis (tentoonstellingen in het museum Sashuis gelinkt aan het kanaal en Klein-Willebroek)
- Adviesraad Cultureel patrimonium en erfgoed (advies aan het gemeentebestuur met betrekking tot het lokale erfgoed)
- Lokaal comité Open Monumentendag (lokale invulling van de jaarlijkse open monumentendag)

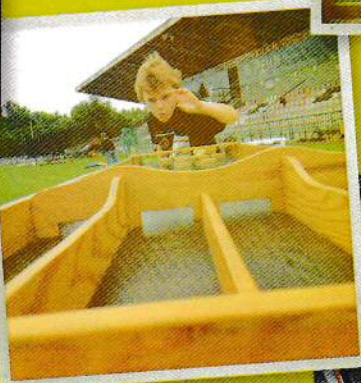
Meer info :

Cultuurdienst Willebroek, p.a. CC De Ster, Torenstraat 6, Willebroek, T 03/860 97 92, cultuur@willebroek.be

Heemkundige kring Vaertlinck : www.vaertlinck.be

Dit was uw zomer!

Overheerlijk stoofvlees op basis van bier

Frietten met lekker mals stoofvlees gekookt in bruin abdijbier: goedkoop eten voor nog geen euro per persoon!

Volgens moe Jeanne is het lekkerste stuk om stoofvlees te maken, het zenuwstuk uit de schouder, wat bovendien ook een zeer goedkoop stuk vlees is.

Voor mals stoofvlees is het belangrijk het vlees direct heet te bakken in een pan langs alle kanten en het vervolgens in een stoofpot te doen waaraan je alleen nog kokende ingrediënten aan toevoegt.

Hoe stoofvlees met bier mals klaarmaken

1. Doe een klont boter in een stoofpot en verwarm op het vuur.
2. Versnipper redelijk wat uien (3) in grove stukjes en stoof ze rustig aan in de boter tot ze garen.
3. Neem een andere pan om het vlees in aan te bakken.
4. Doe een klontje boter in de warme pan, voeg in 1 laag vlees toe tot de pan vol is en laat de stukjes vlees in de boter aanbakken aan alle kanten zodat ze een mooie korst krijgen: kruid met peper en zout alvorens om te draaien. Het is de bedoeling dat het vlees gekleurd is aangebakken (geschroeid) alvorens je de ganse inhoud van de pan bij de uien voegt.
5. Roer het vlees en de uien goed om.
6. Herhaal dit met de rest van het vlees: boter in de pan, vlees in de pan, kruiden, aanschroeien en bij in de stoofpot. De bedoeling is het vlees goed heet te hebben en te houden voor een malser stoofvlees.
7. Nu moet er vocht aan het stoofpotje worden toegevoegd: Vlaams stoofvlees gebruikt graag bruin bier.
8. Voeg het bier echter niet koud toe aan het stovende vlees, maar warm het op tot kookpunt in de pan waarin je het vlees hebt in geschroeid (hiermee deglaceer je bovendien de pan en heb je de extra smaak van het aanschraapsel in de vloeistof). Anders koelt het vlees flink af en duurt het weer een tijdje eer het weer terug opgewarmd is waardoor het vlees taai wordt. Van zodra het bier wat begint te koken, giet je het bij in de stoofpot.

Benodigdheden

- ✓ 1 kg loskokende aardappelen zoals Bintje
- ✓ 1 kg runderstoofvlees van de schouder
- ✓ 1 gans flesje bruin abdijbier (zorg dat het bier dat je gebruikt niet bitter is, anders gaat de bittere smaak in het vlees trekken)
- ✓ peper en zout
- ✓ boter
- ✓ 1 tot 2 kruidnagels
- ✓ kruidentuitje van verse tijm en laurier
- ✓ een scheut azijn
- ✓ 3 eetlepels mosterd
- ✓ 3 sneden van een lang, bruin brood
- ✓ 2 eetlepels Luikse perenstroop

9. Bind wat verse tijm en laurier samen met een keukentouwtje dat je aan het handvat van de pot vastbind zodat je het achteraf er makkelijk kan uitvissen. Voeg er tevens 2 kruidnagels aan toe, alsook een klein beetje zoet zoals perensiroop (is niet echt zoet en geeft extra veel smaak):
10. 2 eetlepels appel-perensiroop toevoegen.
11. Smeer de 3 boterhammen redelijk royaal in met "mosterd van bij ons" of uw favoriete mosterd.
12. Leg de boterhammen met de mosterkant naar beneden bovenop het vlees en laat rustig stoven zonder deksel. Van zodra je ziet dat de saus dik genoeg is voor stoofvlees-saus te zijn, zet je er pas het deksel op.
13. Snijd ondertussen de aardappelen in frietjes, maar was ze niet: gebruik een loskokende aardappel zoals bintjes.
14. Doe de gesneden aardappel in het frituurvet.
15. Door de aardappels niet te snijden zal het zetmeel rond de aardappelen zorgen voor de krokantheid van de frieten.
16. Bak de frieten voor en laat uitlekken op keukenpapier.
17. Als het vlees gegaard is, werk je het stoofvlees af met een beetje azijn, niet teveel, om er wat zuurheid bij aan toe te voegen. Het stoofvlees is klaar.
18. Bak de frieten voor een 2de keer totdat ze krokant bruin zijn. Bak ze niet met teveel tegelijkertijd zodat ze niet aan mekaar gaan kleven.
19. Serveer het overheerlijk stoofvlees met een portie frietjes en een 'kwak' mayonaise!

LEUK WEETJE

Ideaal om bij dit gerecht te serveren: **het Weldebier!**

Het Weldebier is te koop in de cafetaria WZC Ten Weldebrouc. (Westzavelland 42)

- 1 klein flesje van 33 cl kost 2 euro
- 1 grote fles van 75 cl kost 6 euro
- Een geschenkenverpakking van 2 kleine flesjes + 1 glas kost 7 euro.

Welde watte?

Naar aanleiding van de opening van het nieuwe woonzorgcentrum Ten Weldebrouc zorgde het OCMW Willebroek voor een leuk initiatief: de lancering van een nieuw feestbier. Toen de stuurgroep van het OCMW bezig was met de bouw en de voorbereiding van de festiviteiten van de opening van het nieuwe woonzorgcentrum, werd het idee geopperd om ook een bier te laten brouwen voor

het woonzorgcentrum Ten Weldebrouc. Er werd een proefpanel samengesteld. De keuze viel op een blond bier met nagisting op de fles met een relatief laag alcoholpercentage. Hierdoor is het vlot doordrinkbaar met vooral een hoog smaakgevoel. Het Weldebier was geboren! Het is een hoppig bier geworden. Maar "the proof of the pudding is in the eating", of liever, de "tasting". Tot nu toe is iedereen zeer lovend over het brouwsel. Het werd in Den Triest gemaakt, een kleine brouwerij in Kapelle-Op-den-Bos onder de leiding van Marc Struyf. Het heeft een prachtige en perfecte witte schuimkraag. De eerste geur is fruitig. Nadien komt een subtiel maar complexe smaak. In de mond heerst een aangename bitterheid met een mooie balans tussen fruitigheid en hoppigheid met een lange nazinderende afdrank. U kan ook genieten van deze unieke bierervaring. Het Weldebier is verkrijgbaar in flessen van 33 cl en 75 cl totdat de voorraad op is en enkel in de cafetaria van het woonzorgcentrum Ten Weldebrouc. Gezondheid!

Een écht Willebroekse wedstrijd

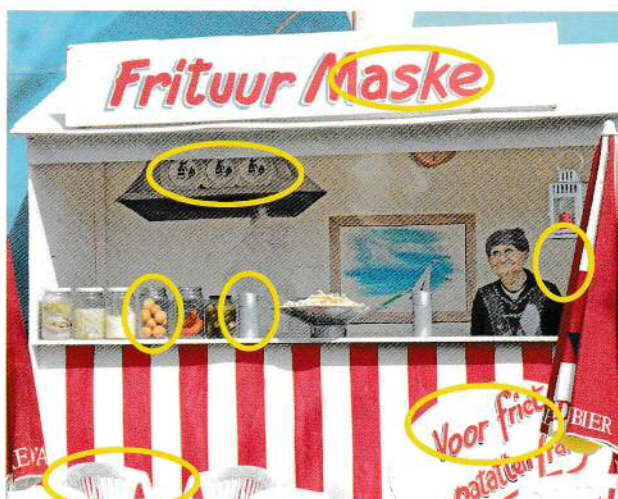
Wie wint de vorige wedstrijd?

De wedstrijd in Vogelvlucht 13 werd gewonnen door De Clerc Alma. Proficiat Alma, u wint een aankoopbon ter waarde van 25 euro.

De oplossing:

De 7 verschillen:

Wedstrijd nr 14

Wat moet u deze keer doen?

Welk gebouw herkent u in onderstaand stukje foto? (TIP artikel Willebroek Monumentaal)

Bovenstaande foto is deel van een 'monument' in Willebroek. Weet u juist het welke? Stuur uw oplossing in voor 15 oktober en win een aankoopbon van €25! Dit kan via post aan de communicatiedienst, Pastorijsstraat 1, 2830 Willebroek of per mail aan info@willebroek.be.

Gewoon afgeven aan de balie van het administratief centrum in de Pastorijsstraat is nog een mogelijkheid.

Speel wel fair en stuur slechts 1 bon per gezin in.

WEDSTRIJD NR 14

Naam: _____

Adres: _____

Telefoon: _____

De foto geeft een deel weer van:

Nuttige telefoonnummers

Politie Willebroek	03 860 99 50
Noodnummer	101
Wachtdiensten huisartsen	03 886 04 01
WE & feestdagen	03 886 16 16
Wachtdiensten tandartsen	0903 39 969
Wachtdiensten apothekers	
tot 22.00 uur	0900 10 500
na 22.00 uur	0903 32 248
Brandweer Willebroek	03 886 97 91
in dringende gevallen	112
Antigifcentrum	070 245 245

Sint Jozef ziekenhuis,	03 860 32 22
campus Willebroek	
Problemen bij ophaling	0800 99 441
PMD en P&K	
Klachten- en infolijn	0800 99 441
Diftar Ivarem	
Aansluiten van of	0800 90 300
problemen met riolering	
Straatlampentelefoon	0800 635 35
Gasreuk	0800 65 0 65